

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész éve 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Szemtelenség.

Csongrádvármegye fegyelmi válsztmánya, a főispán elnöklete alatt, hivatalvesztésre ítélte a napokban három urat. Egy úr a hivatalvesztés megbélyegző határozata elől megszökött; egy ötödik úr 200 frt pénzbírságot kapott.

Provokálva lettünk rá, hogy egy kis világozást derítsünk a fegyelmi határozat adataira.

Magyar Elek főjegyző kétszer volt már, magánfelektől illetéktelenül a saját részére kiszorított anyagi előnyökért büntetve.

A jelen fegyelmi határozat tizenhárom ilyen visszaélést konstátált.

Boldizsár Ferenc fia katonai lett. Rossz csillaga a bánatos apát a városi katonai ügyosztályba vitte, tanácsért. Kérvényt írt neki Magyar Elek, Magyar Elekhez. 1894. február 5-én elsőfokú határozatot hozott, mellyel a fiút póttartalékba helyezte. Kicsoda? — Magyar Elek!

Határozatától a hozzájárulást a katonai parancsnokság ugyan megtagadta, de Magyar Elek a sáfarkodásáért — Boldizsár eskü alatt tett vallomása szerint mégis követelt

— saját vallomása szerint pedig nem követelt, csak kapott ötven forintot.

Boldizsár Ferenc jó fizető volt. Magyar Elek tehát három hónap mulva, 1895. július 24-én újra póttartalékba helyezte a Boldizsár Ferenc fiát, de most már nem ötven, hanem negyven forintért. — Összesen 90 frtot kapott. Boldizsár Ferenc fia pedig — ma iskatonai.

Özvegy Traj Mihálynétól 15 frtot vett fel. Maga Magyar Elek írta meg az özvegy asszony kérvényét, de azt ugyancsak Magyar Elek, mint elsőfokú hatóság elutasította.

Elutasította, de meg is föllebezte... Kicsoda? Magyar Elek, a saját elutasító határozatát!

Hasonló ügyekben, hasonló buzgalommal, 11 más esetben sáfarkodott még ez az úr.

Herczka Zsigmondnak nem csak hivatali kötelessége, de szenvedélyes kedvtelése is volt a hagyaték leltározása.

A feleket beidézte hivatali helyiségébe. El sem mozdult, legtöbb esetben, az íróasztalától. Hanem azért az ingatlanok leltárát a külterületről kezeltte és kedélyesen minden egyes

esetben, (összesen 17 esetben) beismeri: hogy fuvardíjat, becsúsök díját, közgyám díját és napdíjat számított és vágott zsebre. A felek fizettek, pedig fuvarnak, becsúsnek és közgyámnak soha híret nem látták.

Megsokalta ezt jó Szánthó Lajos.

Ő nem árvaszéki, hanem központi jegyző volt; de nem nézhető nyugodtan Herczka garázdálkodásait, a hagyatéki leltározásoknak legalább felét Burján úr által magára szignáltatta.

Kiskorú Vass András hagyatéki leltározását már nem Herczka, hanem ő vette fel. Bevallja, hogy saját hivatalos helyiségében; bevallja, hogy a leltározmányon elkövetett azon ténybeli hamisítás, mintha az a tanyán kelt volna, az ő saját keze vonása. Fuvardíjat számított és vett fel; a jelen nem levő közgyámnak és a jelen nem levő becsúsöknek napdíjat.

Enyhítő körülményül — szintén aranyos kedéllyel — azt hozza fel, hogy az egyik jelen nem volt becsús, kinek a díját felszámította, — az édes apja volt.

(Ez a Szánthó Lajos, itt idézett leltározásai idején, vezércikket

TÁRCA.

Téli rege.

Írta: Gottier Lajos.

A Reóthey gróf család csak nyáron at lakik ősei kastélyában, mely gyönyörű rengeteg közepén fekszik, fél órányira a falutól. A telet rendszeren Bécsben töltik s ilyenkor a családi kastély hosszú sor ablakán le vannak bocsátva a fehér vászon függönyök, nincs oda benn senki, csak az ősök füstös képei a falon, kiknek régi dicsőségét büszkén hirdeti az ódon kőcimer, a kapu fölött.

A földszintnek azonban mindég van lakója. Docskay Akos jószágigazgató lakik ott, családjával.

Az alacsony, bolthajtásos ebédelőben barátságos melegét áraszt a nagy cserépkályha. A vastag falba vágott ablakmélyedés olyan tágas, mintha külön kicsi szoba volna. Ezüst-hajú öreg asszony ül ott, kötéssel a kezében. A vasrostélyos ablakon át kilátni az erdőre, hol a tiszta fehér szűzhóval borított százados fák mereven nyúlnak ég felé. szétterjesztve kopár ágaikat.

Az öreg asszony jó ideje ül már ott, elmerülve gondolataiba, mikor szöke fűrtű kis leány szalad be a szobába.

— Nagymama! mikor jön a krisztkindi?

A nagymama abba hagyja a kőtest s leveszi szemüvegét fáradt szeméről, aztán ölébe vonja a gyermeket és reszkető kezeivel végig simítja annak rózsás két orcáját.

— Majd estére, gyermekem. S ha jól viseled magad, meglátod csak, mennyi sok szép mindent hoz neked.

Ez az öreg asszony és ez a kis leány képezik a Docskay családját, mióta nejét elvesztette. Az egyik édes anyja, a másik gyermeke.

— Hajas babát is kapok, nagymama?

— Azt majd meglátjuk estére, addig türelemmel kell lenni.

— Azt mondta a dada, hogy az Edith grófnő krisztkindije is küld nekem játékok, meg cukrot. Bizony! Edith grófnő is kap krisztkindibe egy vén herceget és nem fog többet nyáron ide jönni, mint tavaly, mikor a papával mindég együtt lovagoltak az erdőn. Bizony!

És fontoskodva bólint a fejével.

— Majd megmosom a dadának a fejét, csak bolondokat beszéljen neked.

Az öreg asszony föláll és idegesen kezd dobolni ujjával az ablaktáblán. Oda künn sűrű pelyhekben hull a hó. A tél proletárai,

néhány éhes veréb, fázva gubbaszkodik a kopár galyakon.

Pedig nem egészen bolond-beszéd ám az, amit a dada mondott a gyermeknek.

Tudja azt nagymama igen jól. A ma reggeli lapok már előre közölték a karácsony estére tervezett főúri eljegyzés híret. Preussburg Henrik herceg a vőlegény. Egy német nábob, aki itt-ott nagyatyja lehetne a szép Reóthey comtessenek. Docskay is elolvasta a hymen-hírt és nyomban rá, vállára vetve fegyverét, kiment az erdőre. Ebédre sem jött haza. Vitt a tarisnyába. Hja! sok a vadország. Résen kell lenni. Pedig a minap is, közvetlen a jéje fölött sivitva fűrődött egy golyó a fába és még se fél tőlük.

E közben beesteledt és az öreg asszony nyugtalanokdni kezdett, hogy fia még mindig nem jön haza. Már meggyújtották a nagy függő lámpát, s a theának való viz is régen fölforr, mikor végre megszólalt a csengő, mely a családfő hazajöttét jelzé. Margitka tapsolva örömeiben, szaladt a papa elébe.

Komor kinézésű, szálás térfi lépett a szobába. Vastag bajuszán jégcsapok csörögnek s hatalmas szakállá mellét veri. Egy pillantás alatt ölébe kapja a kis leányt, az meg

irt a — korrupció vitézei ellen.)

Valóban, a fegyelmi határozat rea vonatkozó részét nemcsak az ügyvédi kamarával, hanem az ügyvédvizsgáló bizottsággal is tanácsos volna közölni.

Ifj. Szánthó János meghagyott a hivatalában. Ó róla majd a miniszteri döntés után beszélünk.

Nem szemtelenség-e, a fentebiek után, főispáni üldözést keresni Herczka, Magyar és Szánthó elíteltésében?

Nem szemtelenség-e hallgatag, helyeslő tudomásul venni a hanyag, de becületes Kosztká Jenő hivatalvesztésre történt elíteltetését, ugyanakkor kárhözhatni és üldözésnek minősíteni egy Magyar Elek, Herczka Zsigmond, vagy éppen egy Szánthó elíteltetését?

Elvi határozat anyakönyvvezetői ügyben. Egy Dorosmán, az anyakönyvvezető hivatalán felmerült esetről kifolyólag, a belügyminiszter a következő elvi jelentőségű határozatot hozta és küldte le a vármegye alispánjához, melyre ezennel felhívjuk az anyakönyvvezetők figyelmét:

„F. évi május hó 15-én 6228. sz. a. tett jelentésének mellékleteit visszaküldve, azon kérdésben, hogy a mennyiben a házassól férfi az anyakönyvvezető előtt felmutatott katonakönyv eredetijét visszaküldje, ennek másolatát az anyakönyvvezető tartozik-e elkészíteni, vagy pedig a fel tartozik e másolatról gondoskodni, — az igazságügyminiszter úrral egyetértőleg a következőket tudatom. Tekintetes alispán úrral: A házassági célból felmutatott, de visszakívánt katonakönyvek (ide értve a honvédségi vagy népfelkelési igazolványokat is) csak a házasságkötési szempontból jelentőséggel bíró adatokat, melyeknek a személyazonosságát, a községi illetőséget, a tényleges szolgálati idő kitöltését feltüntető rovatok foglalandók kivonatos másolatba össze; a kivonatos másolatról azonban, mint általában a házassági célokra szükséges másolatról, 27243.95. I. h. sz. házassági útatis 24-ik §-ának 3-ik bekezdéséhez képest a felek kötelesek saját költségükön gondoskodni a anyakönyvvezető tiszte csupán e kivonatos másola-

toknak hitelesítése. Megjegyzem, hogy olyan esetekben, midőn ily kivonatos másolatoknak készítése nagyobb nehézségekbe ütközik s e mellett az anyakönyvvezetőnek egyéb hivatalos állásából kifolyólag hivatalos tudomása van arról, hogy az illető házassól a véderőről szóló törvény rendelkezései a házasságkötésben nem akadályozzák, a fent idézett útatis 25. §-ában adott jogánál fogva a házassól a katonakönyvnek, honvéd, — vagy népfelkelési igazolványának felmutatása alól fel is mentheti, a mi azonban a kihirdetési tárgyalási jegyzőkönyvben természetesen mindig megemlítendő.

Nemzeti kultúra. Fölelbredt a nemzet lelkében azt a tudat, hogy amit az ősök vérdíjazatok árán szereztek, az nekünk, az utódoknak, szellemi erővel kell fentartanunk.

A nemzeti közművelődés minden kigondolható téren híveket toborzott magának, s akik eddig a durva erőszakot hitték csak alkalmassan arra, hogy a nemzetnek hatalmi eszközül szolgáljon, ma már azok is átérzik a kultúrmozgalmak nagyszerű jelentőségét s a magyar népknek még az a része is, mely erős munkával, földmíveléssel keresi megkerényét, megérzi a szükségét annak, hogy áldozatokat kell hozni a közművelődésért, mely nemcsak nemzeti erőt, de anyagi jólétet is teremt.

A milleniumi esztendőben szinte váratlanul tört ki a magyar nemzet lelkéből az öntudatra ébredésnek ez a csodálatos hangja és a fővárosban összegyülekező társadalmi osztályok, egyenkint a legbámulatosabb akaraterevével adják egymásnak a nemzeti kulturális törekvések hódító eszméit.

Példátlan a nemzetek történetében az a tapasztalat, melyről ennek az ezredik éveknek az eseményei beszélnek és hacsak egy kis része fog is megvalósulni azoknak a nagyratörő nemes igyekezeteknek, melyek a különböző társadalmi osztályok részéről ez idén kifejezésre jutottak, úgy rövid idő alatt eljutottunk arra a színvonalra, melyen többé egyetlen európai nemzet sem tekinthet kicsinyléssel a magyar közművelődés tényezőire.

Össze van hordva minden tudás és készen áll a tette minden anyagi erő, amit a

társadalom lelkesedése a közművelődés oltárán elhelyezhet, csak az időt kell okosan felhasználni, míg a gondolat, mely ma híveket hódít, megtestesül.

Az orvosok, az ügyvédek, a technikusok, a kereskedők, az iparosok és mezőgazdák, a földbirtokosok, a különböző társadalmi egyesületek és testületek, mind mind magas színvonalon álló tanácskozásiakban érlelték meg az eszméket, melyeknek tisztán kell lezűrődni a nemzet gondolkodásába és a legnagyobb elismerés hangján kell megemlékezni minden egyes országos találkozásra, mert ezek mindegyikén elhittettek olyan termékeny magvakat, melyekből a magyar közművelődés terebélyes fajának kell kihajtani.

S ebben a lázas tevékenységben, valóságos koronája a nagy nemzeti munkának az a tanácskozás, melyet a közművelődési egyesületek tartottak a fővárosban.

A messze jövőbe látó hazafiás működés az, melyet ezek az egyesületek kifejtettek. Ezeknek az egyesületeknek az intencióit alig képes teljesen megérteni a korszellem, melynek értelmi nivóját messzire túlszárnyalják a magyar közművelődési egyesületek működését tápláló gondolatok. Ezek a gondolatok, melyekről nagyon szépen megemlékezett Berzeviczy ünnepi beszédében, mondván: hogy a társadalom, amely minden társadalmi elmélet előtt létezett már, tulajdonképpen e nemzet szellemi művelődésének előmozdításában sokkal régebb szereplő, mint maga az állam; — rendkívül szívós és erős természetűek és ma megismosodva, megerősödve helyet követelnek maguknak, hogy jövőt alkossanak a nemzetnek s áldozatokat követelnek ettől a nemzetektől, hogy áldást adhassanak a késői nemzedéknek. Ezeknek a gondolatoknak a gyümölcseit élvezzi a mai társadalom is, melyek ha nem nyomultak is a régi időben úgy előre mint ma, de léteztek, mert létezésük nélkül nem tudtuk volna megünnepelni nemzeti fennállásunk ezredik évfordulóját.

Igazi szerencsés helyzete az a magyar nemzetnek, hogy szellemi erejét meg tudta

lecsokolja arcáról a fagyot, vékony karjával átölelve apja nyakát.

— Most pedig szépen kimégy a konyhába és majd csak akkor jössz be, amikor csöngetek.

A gyermek szó nélkül engedelmessékedik, a nagymama meg lopva könnyet töröl szeméből. Aztán bennem ketten a másik szobába, hol a karácsonyfa már készen áll, csak a viaszgyertyákat kell meggyújtani rajta.

— Nézd csak, Akos! s az öreg asszony félénken emeli föl a fehér leplet, egy kis asztalról, mely rakva van értékes gyermekjátékokkal és finom nyalánksággal. Ezt Bécsből küldték. Meg akartam neked mutatni.

A Docskay arca elkomorult s megvetőleg fordít háta az ajándékoknak.

— Ettől megkímélhetek volna. Nem szeretek alamizsnát elfogadni.

Édes anyja fölőhajt, aztán hozzá fognak ketten meggyújtani a kicsiny gyertyákat. Lassanként megtelik a szoba a viaszgyertyák és fenyőfa kedves illatával. Látni kellett azt a napbarnított, komoly férfit, milyen gyöngéd gondoskodással forgolódik a karácsonyfa körül. Néha futó mosoly jelenik meg okos sötét szemében s ilyenkor látszik csak, hogy nincs több harmincöt évesnél.

Orkös komoly munkában törve életét, soha

sem fordított sok gondot külsejére s e miatt is néz ki idősebbnek. Mielőtt jelenlegi állását elfoglalta volna, a Reöthey gróf uradalmában, erdőmester volt egy allami birtokon. Nagyon keveset forgolódot női társaságban s ez meg is látszik modorán. Egyeneslelkű, vas jellemű férfi, aki nem szivesen veti magát alá bizonyos üres társadalmi formáknak, melyeknek semmi jelentőséget nem tulajdonít. Házassága is olyan körülmények közt jött létre, mely jellemzi az egész embert. A faluban, hol azelőtt lakott, a református lelkész és neje rövid idő alatt, egymásután elháltak, a legnagyobb nyomorúságban, minden támasz nélkül hagyva, tizenhat éves lányukat. Mikor Docskay erről értesült, elment a lányhoz — mivel soha azelőtt szót sem váltott — és megkérte kezét. Házasságuk azonban csak rövid ideig tartott, mert az asszonyka meghalt az első évben, mikor kis leányának életet adott. Docskay akkor került ide, Reöthey grófkhoz.

Az egész család hamar megszerette őt, dacára, hogy kissé különönek tartották. Egyszer úgy nyilatkozott a grófnők előtt, hogy női társaságban mindég olyan fureszán érzi magát, mint mikor a gyermek madárfészket szed ki és a tojásokat ügyetlenül tartja markában, attól rettegve, hogy összetöri.

Az öreg grófné komikus kétségbeeséssel csóválta fejét s aranykeretű lorgnettején érdeklődéssel nézett végig rajta.

— Maga egy valóságos ősember. Sie sind ein Urmensch!

Edith grófnő pedig szívből kacagott ez eredeti mondanás s azzal válaszolt rá, hogy rögtön fölcsóvította az ősembert, tanítaná meg őt lovagolni.

Ettől a naptól fogva a falusiak sokat látták őket lóháton, amint lépésben haladtak egymás mellett, az erdőn vagy az országúton . . .

Egyszer Edith grófnő fölívte lovagját a kastély képternébe és ott sorra magyarázta neki az ősök történetét. A sok régi olajfémnyel között volt egy szelid arcú, kék szemű, szép fiatal nő arcképe is, akit a család szegényfoltnak tekintett, mert polgári származása volt. Egyik ősiük ugyanis azt a halhatlan vakmerőséget követte el, hogy meszallianszot kötött. Szerelmeiből. Bár a szegény asszony életével lakolt ezért, mert a családi intrika halálba üldözte. Öngyilkos lett. Edith grófnő titokban beszélte ezt el Docskaynak, különben kikapott volna születől bizalmaskodásáért.

De hát azok a szép nyári napok már régen elmúltak. Edith grófnő fölment Bécsbe.

izmosítani még mielőtt az anyagi javak nem váltak túltengővé a nemzeti életben, mert így remélhető, hogy termő kincseivel nem fogja elpusztítani a nemzeti akaratot, hanem legközelebb fogja azt értékesíteni tudni a saját javára.

Iparosok szövetkezése.

A negyedik országos ipartestületi gyűlés is véget ért és számos elméleti kérdés megvitatása után visszatértek az iparosok műhelyeikbe, ahol kétségtelenül hasznosabb dolgot végezhetnek, mint hogy részt vesznek amaz akadémikus jellegű vitákban, melyek elég értékesek voltak ugyan, de melyek egy vonalnyival sem vitték előbbre a fölvetett nagy közgazdasági kérdések gyakorlati részét.

Legfőbb hibája az efféle talalkozásoknak, hogy rendkívül bő anyagot vesznek a programmba s e miatt aztán semmi disztináló hatása nem lehet a tanácskozás eredményének, mert az idő rövidsége nem engedi meg, hogy az összehordott tengernyi anyaggal alaposan foglalkozhassék a kongresszus.

Ezért mondjuk, hogy amaz akadémikus jellegű viták lehettek értékesítések is, de gyakorlati eredményre vezetőik sohasem lehetnek.

Az első, vagy a második kongresszusi tanácskozásnál nem róhatnók fel hibául, ha bevezetésül tág keretekben határozzák meg a munkakört, mely ez országos talalkozások által betöltendő. De a harmadik, sőt a negyedik kongresszustól már a nagy általánosságban kívül valami pozitív eredményt vártunk és e várakozásunkat különösen jogosulttá az teszi, hogy az iparosok kongresszusa teljesen eltérő más kongresszusok jellegétől annyiban, amennyiben ennek az országos talalkozásnak pozitív céljai voltak már akkor, anidőn először merült fel az országos talalkozás eszméje és e pozitív célok közelről sem voltak olyan elasztikus általánosságok, mint más országos kongresszusok szándékai.

De nem szeretjük a nagyképűsködő talalkozásokat és egyenesen fölvetjük a kérdést, hogy miért volt például szükséges ezen a kongresszuson a kereskedelmi és vámszövettség kérdéseivel foglalkozni? Az iparosok előtt semmiesetre sem lehetett új egyetlen betűje sem annak, amit Kreutzer Balázs előadó erről elmondott és viszont maga az előadó is, kétségtelenül sok olyan dologgal nincs és nem lehet tisztában, ami ezt az országos közgaz-

daságpolitikai kérdést egészen közvetlenül érinti. Annak pedig, hogy a kongresszus ezzel a kérdéssel szemben állást foglalt, magára a kérdésre abszolúte semmi sulya nincs, de ami ennél is lényegesebb, ettől az iparosok érdekeire vonatkozólag a legkisebb gyakorlati eredmény sem várható.

Az adóreform ügye, mely szintén tárgya volt a kongresszus tanácskozásának, éppen ilyen fölösleges és céltalan szerepet játszik a kongresszusok munkájában s az iparosok választói jogára, az iparosok nyugdíjügyére vonatkozó javaslatok és még egy egész sor reg javaslat, egytől-egyig fölösleges és haszon nélkül való szócséplésre ad alkalmat; agyonnyomják ezek a lényegest, melynek eredményeiből folyókn azután az mind, amit már most nyomnak a kongresszusokon előtérbe.

Vajjon nem inkább megfelelt volna-e a negyedik országos kongresszus a maga elé kitűzött célnak, ha minden sallangot elolt volna maga elől és tisztán csak a szövetkezés és a szakoktatás kérdésével foglalkozott volna? Vajjon az a két kérdés nem ad talán elég anyagot egy három napra tervezett tanácskozás vitájának? Vajjon van elsőbbrangú és fontosabb kérdése a magyar iparosnak, mint ez a két kérdés? Bizonyára nincsen. Mert csak akkor, ha majd a szövetkezési élet eredményekkel prosperál, ha a szakoktatás ügye kifogástalanul rendezve van, csak majd akkor szabad a magyar iparosok kongresszusának előszedni ama kérdéseket, melyek körül már ma püffögtek az elméleti tudósok könyveiből és irasáiból előszedett közgazdasági recepteket.

Örömrünkre szolgál, hogy szövetkezeti ügyről szegedi ember, tehát megyénkbeli: Sz m o l é n y i Nándor tett javaslatot a kongresszusnak, s hogy innen indult ki a szakoktatásra vonatkozó javaslat is, melynek I v a n k o v i t s Janos dulcignói püspök volt az előadója. Mindkét javaslatot elfogadta az iparosok kongresszusa és a szövetkezés kérdésében, ami szerintünk minden egyéb ipari kérdésnek a legelső kezdete, kimondotta az iparosok kongresszusa:

I. Hogy a kisiparosok hitelügyének rendezésére ipari szövetkezetek létesítését szükségesnek tartja.

II. A szükséghez mérten első sorban hitel, másodsorban pedig nyers-anyag beszerző és elarusító raktárszövetkezetek állítandók föl.

III. A kisiparosok szövetkezetének szervezése a közvetlenül illetékes ipartestületek feladata és kötelessége.

Hercegnének készül. Az ősemler meg itt maradt az erdőn, halálra sebzett szívével...

A karacsonyfa viaszgyertyái teljes fényben égtek, mikor a papa csöngetett és a boldog gyermek örömdrevede szaladt be a szobába. Nyomában a cselédek, a kiki, úgy látszik, szintén jól viselték magukat egész éven át, mert a Jézuska róluk sem feledkezett meg: mindenkinek hozott valamit. Nagymama is kapott ajándékot. Egy drága fekete selyem kötöt 3 szélből. Gyönyörűség volt látni is! Örült is neki. Régen vágyott ő már ilyenre.

Legboldogabb volt azonban a kis Margit, azt sem tudta mihez nyúljon előbb a sok szép holmi közül. De azért az ajándékok koronája az a remek hajas baba, amelynek olyan szép kék szemei vannak, mint Edith grófnőnek, még a ruhája is szakasztott olyan, aminőben a comtessz a nyáron itt lovagol-gattott.

S hogy elkészült a vacsora és a kis család leült a terített asztal mellé, oda kiűn olyan hóvihar keletkezett, hogy a vén fak csak úgy csóváltat fehér fejeiket. Soha ilyet! A szél meg sírva, lütyölve hordja a havat, meg-meg rözva az ablaktáblákat.

E miatt aztán nem is hallották oda henn a kis szán csengőjét, mely megállt a kastély

kapuja előtt. Egy erősen beburkolt alak szállt ki a szánkából s zsebéből kulcsot véve elő, maga nyitotta ki a kaput, nem csöngetett rajta. Aztán nesztelen léptekkel ment végig a folyosón s egyenesen az ebédőnek tartott, hol a család vacsorázott. Kopogtatás nélkül nyitott be az ajtón s míg azok fölláltak az asztaltól és kíváncsian nézték a tetőtől talpig beburkolt váratlan vendéget, az ledobta magáról a drága szőrmével bélelt felöltőt, melyből az Edith grófnő büszke, szép alakja bontakozott ki.

A meglepetés fölkiáltása hangzott mindhármon ajkáról, mialatt Edith ráborult Doekay keblére s az ősemler, erős karjaival, szívéhez szorította szerelmését...

A hóvihar még egyre tombolt, mikor a falu kis harangja megcsendült, éjfél! micsé. A szél elvitte hangját a vén kastélyba is, hol két egymást forón szerető szív aldozott a szerelm istenének...

Fönn az emeleten pedig a büszke ösök mogorván néztek maguk elé, csak az a szelid arcú, kék szemű szép asszony látszik mosolyogni az arany rámból, mintha azt gondolná magában: „Meg vagyok bosszulva!”

IV. A szövetkezeteknek olcsó tőkére lévén szükségük, ilyen az orsz. közgazdasági vagy más közalapból, kormányhatósági úton engedélyezendő. A kölcsön bizonyos ideig kamatmentes, később legfölebb 4 százalékos kamatu legyen.

V. Az ipari szövetkezetek szervezésére és kölcsönrel való ellátására, valamint megfelelő ellenőrzésére egy, a kormány felügyelete alatt álló központi hitelintézet szervezendő; esetleg egy ily célú már fennálló központi hitelintézet bízandó meg e munkalattokkal.

VI. Az ipari szövetkezetek részére — legyenek azok bár hitel, nyers-anyag beszerző vagy elarusító raktárszövetkezetek, — kormányrendeletileg biztosítandó az ipartörvényben is érintett adómentesség, feltéve, hogy a szövetkezeteknek egyedül iparos tagjai vannak.

VII. A fönt elfogadott irányelvek alapján az ipari szövetkezetek ügyében felirat intézessék a keresk. ügyi miniszter úrhoz, melynek elkészítésével a hazai ipartestületek központi bizottsága bízandó meg, a már fennálló ipari szövetkezetek meghallgatásával.

Bármennyire örülünk is azonban ennek az eredménynek, nem zárkozhattunk el annak kifejezése elől, hogy bizony mind ez még nem egyéb, mint a kezdet kezdete, melynek végét várni egyetlenul nehéz dolog volna.

És e miatt bizonyára nem az előadók okozandók, hanem a kongresszusok rendezői, akik az erdőtl nem látják meg a fát és akiknél a vámszövettség, meg tudja Isten miféle messzire eső elvont kérdés előkelőbb helyet talál a kongresszusok programjában, mint a lényeg.

Mi bízunk a dologban és azt hisszük, hogy éppen úgy, mint ahogyan megtörtént, hogy öt kamara területén tervezték a raktárszövetkezetek felállítását és mégis csak a hatodik kamara területén, Szegeden sikerült az első ízben; úgy meg fog történni az is, hogy még mielőtt az újabb országos kongresszus összeülne, megoldódik magától az iparosok szövetkezési kérdése, melyet most már bűn volna évekig továbbra is halogatni.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. szeptember 13.

— **Személyi hir.** Vadnay Andor dr. főispán, a f. hó 12-én, néhány napi fenttartózkodásra, Csongrádon át Budapestre útazott.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 22-én, délelőtt 10 órakor tartja e havi rendes ülését, a szokott helyen. Aznap délután 3 órakor pedig a gyámügyi főlebbviteli biróság üléséz.

— **Főgimnáziumunk államosítása.** Egészen megbízható kézből vesszük a hirt, hogy a szentesi főgimnázium államosítása, a közoktatásügyi miniszter részére történt fentartással kötött szerződés alapján, hogy a 16000 frtos tanári nyugdíjalap a városé maradjon, immár egészen befejezett tény és Z o l n a y Károly tanárnak a szentesi állami főgimnázium igazgatójává leendő kinevezetése pár nap alatt megtörténik. Hogy miképen és kinek a hathatós közreműködésével következett be ez a gyors fordulat: erről szintén hirt fogunk adni.

— **Új vasútak varmegyenken.** A kereskedelemlügyi miniszter leiratában felhívta vármegyénk közönségét és közigazgatási bizottságát, hogy gondoskodjanak a kellő képviselhetésükről egy — a minisztériumban a f. hó 29-én délelőtt 11 órakor, V ö r ö s s László államtitkár elnöklete alatt tartandó tanácskozáson s hívják fel Szentes várost és Csongrád községet is ugyene tanácskozáson leendő kellő képviselhetésükről, melyen a

Gerster Béla mérnöknek a szentes-orosházi és szentes-csongrád-bajai h. érd. vasút-olna adott előmunkálai engedély alapján, e vasútvonalak engedélyezési feltételeinek javaslatba hozása tárgyalatnak. E szokatlan meghívóból ez az egy világos, hogy a kormány maga is komolyan akarja e vicinális vasútak kiépítését.

— **Választói névjegyzékek.** Csongrádvármegye központi választmánya, Csató Zsigmond dr. alispán elnöke alatt, mult csütörtökön tartott ülésében bírálta el a szegvári és tápéi választó kerületek ideiglenes névjegyzékéi ellen benyújtott felszólalásokat, mely felszólalások alapján az országgyűlési képviselő-választók jövő évi névjegyzékébe 20 választó főlvetetett, 4 egyénné a neve töröltetett, 5-nek főlvétele és 1-nek törlése megtadatott, 2 felszólamlás pedig hivatalból visszautasítva lett. A központi választmány határozatai e hó 20-tól 30-ig az illető községekben közzékelve tétetnek, s további 10 nap alatt a kir. kúriához fölbeküldhetők. Derekegyháza, Fábán-Sebestyén, Mágocs, Mindszent, Sövényháza, Teés, Sándorfalva és Tápé községek névjegyzékéi ellen felszólamlás be nem adván, nevezett községek választóinak lajstromát a központi választmány végérvényesen megállapította.

— **Pályázat a városnál.** A Szentes városal uredésében levő joggyakornoki állásra Csató Zsigmond dr. alispán. mint a városi tisztújító szék elnöke meghirdette a pályázatot. A kellően felszerelt kérvények f. hó 26-án délután 5 óráig nyújthatók be az alispáni hivatalnál. A pályázat közelebbi feltételeit lapunk mai számának erre vonatkozó hirdetményében találják az érdeklődők.

— **Ötötömös átcsatolása.** Ötötömös pusztáig Sándorfalva községből kormányozták, a mi a nagy távolság miatt sok nehézséggel járt. Ez okon ujabban a közelebb fekvő Horgoshoz lett a pusztá, közigazgatási tekintetben átcsatolva és mert a község és pusztá között, az utóbbinak a községi közigazgatás költségeihez való hozzájárulása tárgyában megegyezést létrehozni nem sikerült, — Csató Zsigmond dr. alispán most hivatalosan állapította meg ezt a hányadot, mely szerint Ötötömös negyed évenként 170 forint fizet Horgos község pénztárába közigazgatásáért.

— **Hajóhid a Tiszán.** A csongrádi tiszai hajóhid forgalomba adása tárgyában, a f. hó 9-én megvolt a helyszíni tárgyalás, az erre illetékes tényszók részvételével, a Tisza jobbparti testvérvárosban. A hidat a szakértői szemle teljesen jókarban levőnek és a forgalomba bocsáthatónak mondotta ki és mert ellene sem folyamatszabályozási, sem hajózási, sem egyéb tekintetben kifogást senki nem emelt, Csató Zsigmond dr. alispán rögtön, a helyszínen megadta a forgalmi engedélyt, amivel egy jelentékeny közlekedési tényszók a közforgalomnak átadva. A hajóhid, közvetlenül a város alatt, a hajókielő állomás fölött van.

— **Két nyeregben.** Nagyon fáj a konclesi Szentesi Lapnak, hogy a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat központi választmánya örvendetes tudomásul vette és helyeselte is főigazgatója: Fekete Mártonnak tiszavölgyi társulati titkárrá történt megválasztását és hogy Fekete ezt az állást most már véglegesen foglalja el. Nem is késsik a tiszteletemlő (?) újság a nevezett ármentesítő társulat tagjait arra buz-

ditani, hogy szőljának fel ez ellen, mert hát 3000 frt tiszteletdíj is jár a tiszavölgyi társulati titkársággal s így Fekete Márton ne üljön két nyereg, engedje át az egyiket — másnak, akit a konclesi újság szerénysege: megnevezni tilt. Hát ehhez az egész felszólaláshoz semmi szavunk sem volna, ha más helyről történne. De a Szentesi Lapnak, melynek főszerkesztője Sima Ferenc Szentes város tanácsnoka és a kormánybiztosság szakasszigazgatója volt egy időben, hallgass kell hogy legyen a neve, mikor a két nyeregben ülésről van valahol szó.

— **Erőszakoskodó állomásfőnök.** E cimen lapunk f. évi 72-ik számában egy újdonság jelent meg, mely a mindszenti állomásfőnöknek egy útsal szemben tanusított durva viselkedéséről adott hírt. Ebben az ügyben most Ernst Frigyes mindszenti állomásfőnök levelet intézett hozzánk, melyben kéri, hogy igazítsuk helyre a téves közleményt. Ő ugyanis a mondott napon, mikor a mindszenti állomáson a kérdéses botrány történt, szabadságon volt és így, ha történt valami erőszakoskodás, azt a helyetese követte el. E felvilágosító helyreigazításnak annál örömebb adunk helyet, mert többfelől értesülünk azóta arról, hogy a mindszenti állomásfőnök honett úri ember, kinek nincs természetben se a gorombásodás.

— **Elutasított fölbeküldés.** Csongrád község azt kérte a vármegyén, hogy a 600000 frtos közúti kölcsön keretében müttá kiépített célzott törvényhatóságú úthálózat keretében vonják be a csongrád-csanáyi útat is. Minthogy pedig a vármegyén a község e kívánságát teljesíthetőnek nem találták, a csongrádiak az erről szóló vármegyey határozatot megfölbeküldték az illetékes kereskedelemügyi miniszterhez. A miniszteri döntés ez ügyben a napokban érkezett el, jóváhagyván — a csongrádiak fölbeküldésének elutasításával — a vármegyey határozatot.

— **Egy esernyőkészítő darabokban.** A szegedi vizsgálóbíróóság kivizsgálta körülményesen annak a rémes szerencsétlenségnek a részleteit, melyről mi is hírt adtunk és melynek egy Pinka Herman nevű brünni útzó csett aldozatul a napokban a kisteleki vasúti állomás közelségében. Lényegesen eltér a vizsgálat eredménye az eddig közlött tudósításoktól. Be van ugyanis bizonyítva, hogy Pinka Herman ittas volt és úgy került a vonat kerekéi alá; a kisteleki állomáson már moros álmból későn ébredt fel és a már megindult vonatról leugorva, vágódott a sínekre, ahol a vonat darabokra szaggatta. Fölböncölni sem lehetett a darabokba széthullott véres tetemet. Az utátsára vallotta ezt így, akinek sikerült előbb kiszállnia a kocsiból. A vonat csak egy percig áll Kisteleken és mig az álmból fölvert esernyős összeszedelőzködött, addig a vonat elindult. Előbb kidobta a podgyászat, aztán az állomástól mintegy 200 lépéssnyire maga is kiugrott. A vizsgálat kiterjesztetett a vasúti kalauzra is, akit az a gyanú terhel, hogy a vonat elindulásakor nem csukta be a kocsi ajtaját, mert csakis így ugorhatott le a szerencsétlen útzó a vonatról. Ezzel szemben a kalauz határozottan állítja, hogy a kocsi ajtaját szabályszerűen bezárta.

— **Jutalomjátékok.** A mai nappal kezdődő, a jutalomjátékok hete lesz. A f. hó

15-én, kedden ugyanis Halmayné, szintársulatunk kedvelt primadonnája tartja a jutalomjátékát, a »Bányamester« operetben, mig szerdán meg ifj. Szathmáry Árpád, a társulat komikusának lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal »A mintaférj« vagy »A telefon mint házasságtörő« című francia vígjáték kerül előadásra, nálunk ezúttal először. A két jutalmazandó alig szükséges különös figyelmű ajánlanok a közönségnek. Halmayné a multból, többszörös ittléte alkalmából kedvence maradt e közönségnek, mely ma is sok élvezetet talál kedves játékában és behizelgően kellemes énekében; Szathmáry Árpádban pedig — fiatal kora dacára is, annyi a színésztemperamentum és a humoros véna, hogy néhány fellépte után már megszerette a közönség. Így nincsen is kétségünk az iránt, hogy mindkét jutalomjáték alkalomkor megtelik a színikör nézőtere publikummal.

— **Lélekvásár.** Megdöbbenő adatok azok, miket egyes rendőri akták elég sürűn tárnak elénk arról a lelketlen lélekvásárról, mit egyes női fenevadak, kerítőknek szegődve, anyagi haszonért únez, egy gyermek-lányok megéjtésére. Ilyen lélekúfust Kovács Béláné kisvölgyajúti korcsmárosné is, aki Berezevai Mari 16 éves cséledélnyit csalta el, 6 frt ígértevel, a gazdájától, hogy aztán a fiatal lány testével úzerkedjek, aki ennek következtében fertőzött beteg került a városi kórházba. A rendőrség a lelketlen leánykereskedőt 15 napi fogházra ítélte, amibe az bele is nyugodott.

— **Veres kakas.** A f. hó 12-én délelőtt 10 óra után tüzet jelzett az örörony hangra, a III. tizedben. A tűz Sáfra n Ferdinand költcsmester kisvölgyajúti házána ütött ki, a gyorsan kenzél levő segítség dacára is elhamvasztva annak egész tetőzetét. Az oltásnál segédkezők nagy buzgalma elhárított minden nagyobb veszedelmet. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

— **Megszűnt jószágveszedelem.** Szegvár községben, hivatalosan is megállapítva, megszűnt a jószág közt a ragados szaj- és körömfajás veszedelme, miért is a község határat a zár alól feloldották.

— **A helyhez kötött (stabil) gőzgépek** kezelőinek tanfolyama a budapesti állami iparskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház u. 8. sz.) f. évi október 1-ső napján nyílik meg és december hó végéig tart. A beiratás szeptember hó 26. napjától szeptember hó 30. napjáig történik. Tanulóik felvétetnek a 18. évetek betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépyárok főbb munkásai, a kik a gőzüzemfűtők, valamint a lokomobil és céspölögépkezelők tanfolyamát már elvégezték. A felvételhez erkölszi bizonyítvány s a munkakönyv vagy munkabizonyítvány szükséges. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A tandíj 5 frt.

Irodalom.

A magyar nemzet története. Valahány-szor a nagyszabású milleniumi emlékműből, a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) budapesti kiadócég kiadásában megjelenő Szalaly-Bátori-féle Magyar Nemzet Története-ből egy újabb füzet kerül a kezünkbe; azt mindannyiszor változatlanul élénk érdeklődéssel lapozgatjuk. Most a diszmű negyvenötödik füzeté felkizik előttünk, mely Miksa király uralkodásának utolsó idejét és utódá, Rudolf királynak első éveit beszéli el. E füzet még a szokottnál is gazdagabb kép-dísz tekintetében. Van benne, mint külön mű-meléklet, a Bethlen Gabor tudósai körében című, Madarasz Viktor festette szép és hatásos kép, továbbá a következő illusztrációk: Bathory István vértje és sisakja. — Rudolf király arcképe és aláírása. — Csata Szászok mellett 1593-ban, Szinán basa. — Fülel megvétele 1593-ban. — Győr ostroma 1594-ben, Hardeck Ferdinánd gróf. — Hardeck gróf kivégzése. Komárom ostroma 1594-ben. — Bathory Kristóf arcképe és aláírása, Bathory István lengyel király ezüst érme, Bathory Zsigmond emlékérmé. — Bathory Zsigmond aláírása, Bathory Zsigmond arcképe.

Színház.

Keves hely jutott ezúttal e rovatunknak és így sűzre is szabjuk az utóbbi előadásokról a referendánkat.

Szerdán operett-ujdonosság: Brigitta hozományára ment, közepesen látogatóit ház előtt. Egyike az operett, az efajta újabb termékek legjobbainak úgy szöveg, mint különösen zene tekintetében, mely mindvégig megőrzi graciózus tónusát. Az előadás 1-ső felvonása vonatottan ment kissé, de aztán a színészek belemelegedtek a játékba és — ment minden karika-csapásra. H a l m a y n é (Brigitta) kedves játéka és szép énekével sok és megérdemelt tapsot aratott, de bizony nagyon gyöngye partnere volt N a g y Gyula (Bretinyi), akinek játéka amilyen szintelen, olyan fogható és tenorja is. Rendkívül kellemesen hatott a közönségre S e r f ő z y Zseni (Hortenzia) érteljes, űde és minden regiszterben egyenletes tisztán csengő hangja, meg kifejező játéka is. Ez első fellépével meghódította a közönséget. Igen jó volt H a l m a y (ezredes) és S z a t h m á r y Árpád (Samoazell), no meg F e r e n c z y (Mülo) is.

C s ű t ő r t ő k ö n, H a l m a y n é v a l a címszerepben a S u h a n c e operett adták, csekély számú közönség előtt. Talán nem veszi H a l m a y n é rossz néven, ha mi megmondjuk neki, hogy ezek a szerepek már nem találnak öreát és neki, az ő hangja és művészi képzettsége mellett nincsen is szüksége arra, hogy ily szerepekben lépjen — a lámpák elé. Szép énekét különben a hálás közönség most is megtapsolta, mellette tapssal tüntetvén még ki S e r f ő z y Zsenit (Eliz) és S z a t h m á r y t (Bizot).

P é n t e k e n z ó n a e l ő a d á s b a n, felére lezállított helyárrakkal adták elő S z i g e t i J ő z s e f kitűnő énekes bohózatát, a C s ő k o n s z e r z e t t v ő l e g é n y t. B á t o r i e z ú t t a l a p o s a n a g y o n p a g o n y i t o t t a m a g a f a n y a r l á g á v a l C s o n t o i L ő r i n e j o z í t a l k a j t, semmivé vált ez a szerep a kezében az élvezhetetlenség. Ugyanígy járt a Béla unokaöccs szerepe is a N a g y Gyula kezében. De azért a közönség jól mulatott, sokat kacagott és tapsolt ez estén és ebben időrdeme van S e r f ő z y Zseninek (Ábray Irén), aki bravúrosan alakította nehéz szerepét és kinek gyönyörű dalait mind megismételtette a közönség; a meg S z a t h m á r y n a k (Ripacs), H a v a s i Szidinek (Nefeacs) és H e r n á d y n a k (Fűtáki) kinnel kacagatóbb b a n d á t d e k e z e n i s a l i g l e h e t.

Tegnap este, N a g y Imre debreceni tenorista vendégfellépésével a C i g á n y b á r ó t adták.

Nyilvános számadás

A Szentési Iparos Ifjak Önképzőkörének augusztus hó 23-án megtartott zászlószentelői ünnepélye alkalmával felmerült bevételek és kiadásokról.

Összes bevétel, a gyűjtő iveken begyűlt összeggel, 737 frt 07 kr; kiadás 511 frt 03 kr. Maradt tiszta jövedelem 246 frt 04 kr.

B e v é t e l: A s é t a h a n g v e r s e n y b e l ő p j e g y e i b ő l: 77 frt 05 kr. A z á r t k ö r ű t á n c m u l t a s á g b e l ő p j e g y e i b ő l: 153 frt 65 kr. Zászlószög megváltása címén: Ifj. Zsoldos Ferencné, Fodor Anna úrnő 50 frtot; Szivós Béláné, özv. Podhradszki Ferencné, Dr. Mátéffy Pálné, Zsoldos Berta, Zsoldos Ferenc, Zsoldos Elek, Dr. Vadnay Andor, Szentesi Casinó, Jótékony Köldögylet, 10—10 frtot; H.-M. Vászárhelyi küldöttség 6 frtot; Evangélikus Nőegylet, Izraelita Nőegylet, Kereskedő Ifjak Egylete, Csongrádi. Gazdasági Egyesület, I. 48-as népkör, Polgári Olvasókör, Szentési Ipartestület, Dr. Csató Zsigmond, Balogh János, Balázsovits Norbert, Dr. Tasnády Antal, Mindszenti Kereskedők és Iparosok Köre, Csongrádi Ipartestület, Orosházi Iparos Ifjak Egylete, Veszprémi Iparos Ifj. Egylete, Zala-Egerszegi Iparos Ifj. Egylete, 5—5 frtot; Szentési Dalegylet 4 frtos arany; Petrovics Soma 4 frt; Katholikus Kör, II. 48-as népkör, Rácz Zsigmond 3—3 frtot; Korsós Tóth Sándor, Varga Ferenc, Hollósy János, Dömsödi Pál, Besze Gábor, Sipos Lajos 2—2 frtot; Kanász Nagy Antal, Hunyadi Sándor, Pintér Bálint, Berényi Sándor, ifj. Gerecz János, Mol-

nar Sándor, Borbély László, Dömsödi Bálint, 1—1 frtot; Bajkai Lajos, Kovács György, ifj. Bajkai Bálint, ifj. Gerecz Lajos, Jordán Zsigmond, Halász József, Bagi József, Szépe Sándor 50—50 krt.

Felülfizetések a zászló beszerzésére: Kass Gusztáv, Pozsár Faragó János (Jaksics.) 5—5 frtot; Dr. Albertinyi Adolf 2 frtot; Kristó N. Sándor, Végeler Jánosné, Bajkai Bálintné, Földvári N. István, Grubmüller József, Pásztor Imre (H.-M.-Vásárhely.) 1—1 frtot; Bercezi Dániel 60 krt; Czeglédi Fülöpné, Mácsai nővérek, Biki Mariska, Szegedi János, Talmási Imre, Székely Sándor, N. N., N. N. 50—50 krt; N. N. 40 krt; Peicz Mátyás, N. N. 30—30 krt; N. N. 20—20 krt; N. N., N. N., 10—10 krt.

Ez alkalommal fogadják mindazok, kik már előzőleg a gyűjtőiveken, valamint a zászlószög megváltása és felülfizetés címén szíves adományokkal nemis elünkben elősegítették, továbbá tekintetes Balázsovits Norbert úr az ünnepi beszéd tartásáért, főtisztelendő dr. Ular István apát pl., Lengyel Imre s.-lelkész és Mezei Mór kántor urak a zászlószentelés teljesítéséért és tekintetes Burián Lajos polgármester úr a városi díszhintő, valamint a Széchenyi kert és közgyűlési terem átengedéséért, az önképzőkör nevében hálás köszönetünket.

Szentesen, 1896. szeptember hó.

Rácz Zsigmond,
elnök.

Hunyadi János,
pénztárnok.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az aratás külföldön.

Németország. A berlini főkonzul augusztus 1-én kelt jelentése szerint, Németország terméskilátása július végén hivatalos kimutása szerint a következő volt: őszi búza, rozs, tavaszi árpa, tavaszi búza, tavaszi rozs, zab meglehetősen termést ígér; lőhere, lucerna, széna, burgonya közép-termést ad. A rozs, részben az árpa és zab is learattott. A búzát most aratják. A boroszlói konzul jelentése szerint, az aratás folyamatban van. Egyes vidékeken, főleg Boroszló környékén a búza-ban a rozsdá tetemes kárt okozott. A rozs szemé a szárazságban nem fejlődhetett ki tökéletesen. A szárazság a terméskilátásokat a tavaszkiaknál is csökkentette. A kónigsbergi konzul augusztus hó 3-káról a következőket jelenti: Július végén egyes részekben volt ugyan jéggel vegyes zivatar, mely azonban nem volt kielégítő. Ott, hol semmi eső sem volt, a növényzet sokat szenved a szárazságtól, itt a lőhere második kaszálása tönkrement és a legelő is elslült. Az egyes kalászokknak is sokat ártott a szárazság, főleg a zab szenvedett legtöbbet.

Franciaország. A bordeauxi konzul augusztus 4-ről jelenti. A búza aratását ezen konzuli kerület megyéiben befejezték és helyenkint a cséplést is megkezdték. A szem hozama távol sem felel meg a hozzá fűzőtt várakozásnak és általában csak jó közép-termes várható. Az őszi búza Franciaországban hivatalos jelentés szerint, 4 megyében igen jó, 59-ben jó, 17-ben meglehetősen jó, 1-ben elégséges, 1-ben közép és 1-ben rossz; a tavaszi búza 29 megyében jó, 19-ben meglehetősen jó, és 9-ben elégséges termést ígér. A rozs egész Franciaországban kielégítően sikerült, úgy az árpa is, ellenben a zab a szárazságban sokat hanyatlott. A kukorica kielégítően all és jó korai termést ígér.

Szajca. A genfi konzul július 28-án kelt jelentése szerint, Svajceban általában közép-termés várható. Az időjárás a gabona betakarításához nem kedvező. A behordott búza kisebb-nagyobb mérvben nedves és alig fog jó minőségű búzát adni.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1896. szept. 12.

A sok eső és a viharos idő fölöttébb hátráltatta a cséplést és nyomtatást. Az előző években ekkorra el is fejeztették azt gazdáink, most pedig még ez ideig kinlódnak a nyomtatni

valóval, melyből értékét veszített fakó és csírás szemek kerülnek ki, melyet a kereskedő alig tud felhasználni.

Búza-üzletünk a jó minőségű piros búzára élénk és tartósan szilárd.

A búza ára mm-ként piros, száraz, 6 frt 30—40; If-od rendű mm. 6—6 frt 20; fakó színű száraz 5 frt 40—60 kr.

Kukorica kőble 3 frt 70—3 frt 50.

Árpa kőble 3—2 frt 80.

Szalonna mm. 46 frt. Hitolt sertés tiszta vágásra 41—43 kr; kilóval.

Népesedési mozgalom.

(1896. szeptember 5-től 12-ig.)

Születtek: Kolompár Sándor, Takács Imre, Bodnár János, Rajeczki Lajos, Bajomi János, Csendes Erzsébet, Korsós Erzsébet, Négyesi Julianna, Jelenfi Zsuzsánna, Bartus Mária, Bölcseki Molnár Zsófia, Zoó Eszter, Bódi Ferenc, Vas Etelka, Pusztai József Ferenc, Füsti Molnár Terézia, Bónus Julianna, Béni Mária, Granicz Mária, Bodnár Mihály, Berényi Lidia, Körösi Mária, Veres Eszter, Gillicze Zsuzsánna, Ujj János.

Elhaltak: Kálmán Zsófia, 6 napos, születési gyengeség. Kormány Eszter, 58 éves, szívzúhdulás. Politzer Lipót, 28 éves, baleset folytán vízbefulladás. Szépe Szabó Bálint, 54 éves, brigtkör. Székely Balint, 9 éves, szervi szívbj. Gyarmati Julianna, 20 éves, tüdőgümőkör. Simon János, 12 hónapos, béluhur. Csányi Erzsébet, 3 hónapos, béluhur. Horváth Mihály, 67 éves, szívbillentyű elégtelenség. Pető Sándor, 55 éves, végelgyengülés. Surányi Julianna, 66 éves, vérhányas. Füst Molnár Mihály, 7 hónapos, béluhur. Kondor Rozália, 4 hónapos, béluhur.

Házasságya létek: Magyar Ignác László Farsang Mariával.

Laptulajdonos és f e l e l ő s z e r k e z l ő: Dr. MÁTEFFY FERENC
Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Szobafestés!!

Egész lakások, szobák divatos festésére, a legujabb és legzölésesebb minták után, ajánlkozok

 Hegedűs Ignác
fényképész és szoba-festő.

Lakása: I. tized Vellisich-féle házban, szemben a kaszinóval. 3—1

Pass Ferencz

I. t. 133. számú új háza berendezett szőlőkerttel eladó, értekezni lehet ugyanezen szám alatt.

Üzleti értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérd. közönséget, hogy nagymérvű bécsi bevásárlásaim folytán dűs választékban érkeztek meg raktárobba a legszebb, legdivatosabb és lelegánssabb

őszi és teli női-kalapok

és egyéb női divatcikkék. Továbbá elvállalok minden kalap-átalakítást saját műhelyemben, a legdivatosabb fázónra, úgyszintén a legzölésesebb és divatos szabású női-öltönyök elkészítését is.

Megköszönve az eddig tapasztalt szép pártfogást, kérem, hogy abban engem továbbra is részesíteni kegyeskedjenek.

Szentesen, 1896. szept. hó.

tisztelettel:

özv. Schiller Hermanné.

Olcso pénz

3 1/2%, 4%, 4 1/2% és 5% kamatlábra megfelelő tőketörlesztéssel 15—60 évi terjedhető visszafizetés mellett

földbirtokra

a legelőnyösebb föltételek és legrövidebb idő alatt kapható a hatóságilag engedélyezett és törvényszékiileg bejegyzett

INGATLAN és FÖLDHITEL-KÖLCSON FORGALMI INTÉZETNÉL

SZEGEDEN,

a Stefánia sétányal szemben.

Tulajdonos:

SZALLAI J. JÓZSEF.

Minden díj nélkül bővebb felvilágosítást ad Szentesen

HOFFMANN JAKAB

divatkereskedő, (Hariss ház). 3—1

2681/tk. 1896. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Vecsery Sándor végrehajthatónak Orosz Rozál, Kövesdi Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 18 frt 10 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék a (szentesi kir. bíróság) területén levő Szentes községben fekvő, a szentesi 4068. sz. tjkben A 415. rsz. a. foglalt I. t. 679. népszerűségi ház és udvarból Orosz Rozálról illető felerészre s illetve a végrehajtási törvény 156. §-nál fogva az egész ingatlanra és minden tartozékaira, azonban a C. 5 alatt Csuka Ágnes özv Orosz Antalné javára bekebelezett özegegyi haszonélvezeti szolgalmi-jog tartására mellett az árverést 824 frtban ezennel megállapított kiküldetési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi október hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1896. évi június hó 29-én.

Katkins albiró szabadságon.

GAAL, kir. bíró.

10870 szám. Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Szentes rendezett tanácsú városná írásbelisben lévő s évi 300 frt fizetéssel javadalmazott joggyakornoki állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom azokat, kik ezen tisztí állást elnyerni kívánják, hogy képesítettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám f. évi szeptember hó 26. napjának d. u. 5 órájáig nyújtsák be. 3—1

Szentes, 1896. szept. 7.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán,

1433/vh. 1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajto az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. bíróság 1894. évi 10852. számú végzése következtében Szathmáry Ede ügyvéd által képviselt Mindszenti takarékpénztár javára Bihari János, Bihari György, Ternai János s Diamant Manó ellen 450 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1274 frt 50 krra becsült Ternai Janosnál Szegváron és Diamant Manónál Mindszenten összeírt házi bútorok, lovak, ökrök és más tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bíróság 8940/1896. sz. végzése folytán 450 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi szept. hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 75 frt 09 krral bíróság már megállapított költségei erejéig Mindszenten, Diamant Manónál, 1896. évi szept. hó 15. d. e. 11 óra, Szegváron Ternai Janosnál leendő eszélőzése 1896. évi szeptember hó 15-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Szentesen, 1896. évi szept. hó 3.

VEGH SANDOR,
kir. bírósági végrehajto.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget és építőmester urakat tisztelettel értesíteni, hogy a vásárhelyi út mentén, az útásházzal szemben, téglaszató kezdem, a hol mindennemű téglát és tetőcserepet a legjobb minőségben jutányos árak mellett árúsitok el; mintak vannak atyám: Szabó Zsigmond úr túl a kárcai faültetésben is, ahol egyidejűleg az építkezéshez szükséges faanyagokat is a legjutányosabb árban számítjuk meg kifogástalan minőségben.

Bizván a n. é. közönségnek faültetünk iránt eddig is tanúsított nagybecsű pártfogásában, kérem hogy szíves bizalmukkal ez új üzletünket is kegyeskedjenek támogatni.

Teljes tisztelettel:

3—2

Szabó Mihály,
fakereskedő és téglakészítő.

1546/vh. 1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajto az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. bíróság 1896. évi 6039. számú végzése következtében Dr. Vecsery Sándor ügyvéd követelmegmondnok közbenjöttével vb. Farkas Gedeonnal leltározott bolti cikkek, üveg, porcellán, és mas neműkből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bíróság 9906/1896. számú végzése folytán bíróság már megállapított költségei erejéig Szentesen vb. Farkas Gedeon üzlethelyiségében leendő eszközésére 1896. évi szept. hó 16 ik n. d. u. 2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Szentesen, 1896. évi szept. hó 7-én
VEGH SANDOR,
kir. bírósági végrehajto.

Kizárólagos raklár!

A legszebb, leglátványosabb és legelőnyösebb padozat és más tárgyak mázolása-hoz
a gyorsan száradó
PADLÓ-FÉNYMÁZ,
mely 3—4 óra alatt tökéletes száraz,
kezeség mellett kapható
LÖVINGER ADOLF
fűszer-, esemege- és festékárú-üzletében,
SZENTESEN.

Kizárólagos raklár!

Haszonbérbe adás.

Közhírré tétetik, hogy a néhai Jurenák József hagyatékához tartozó s a t. nagyrévi határban, az ugynevezett középső tagban fekvő 124²⁹⁸/₁₂₀₀ hold, a belső tagban fekvő 235¹⁹¹/₁₂₀₀ hold és az ugynevezet sápi 249 hold szántó, rét, kaszáló, erdő, fekvőségek — számalommal és gazdasági épületekkel, f. évi szeptember 29-től 8 évre együttesen avagy külön-külön is haszonbérbe adtnak, avagy feles munkára kiadtnak.

A közelebbi feltételek megtudhatók Jurenák Bélánál Pusztasápon, vagy özv. Jurenák Józsefné, szül. Valtersdorfer Gizellánál ugyanott, u. p. Tisza-Nagyrev. 2—2

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Az
Eszéki Spitzer-Kenőcs
és az
Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentúl is
ESZEKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle
gyógyszertárban
készül és megrendelhető.

Szeplőket
és
májfoltokat,
valamint az összes
bőrtisztítálatan-
ságokat

biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor, három színben 50 kr és 1 frt.
1 tégely képszata 60 kr.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kérik a t. közönség csakis **Dienes-féle** eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Pártoljuk a kitünő hatású erdélyi ásványvizeket! 10-5

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület ásványvizei.

„Livia“ forrás-viz. **HAZAI SELTERS!**

2 liter 29 kr., 1 liter 20 kr., 1/2 liter 15 kr.

Egyetlen élvezeti **VASAS-VIZ. „Széchenyi“**

2 liter 30 kr., 1 liter 21 kr., 1/2 liter 16 kr.

Orvosi vélemények szerint a legkitünőbb ásványvizek.

Az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület“ országos ásványvíz-raktára: **BUDAPEST, Aradi-utca 58. szám.**
Telefonnál csak a szám 25-15 kérendő.

Szentesi főraktár: **BUDAY és HORVATH** cégnél.

Kapható Mindenütt. — A jövedelem jótékony-célra megy.

Özv. Stammer Sándorné

III. tizedbeli úri-utcai házánál egy bolt-helyiség és egy udvari szoba október 1-től haszonbérbe kiadó. Ertekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 2-1

Eladó ház.

I. tized 209. számú ház eladó. Ertekezhetni Sugár Árminnal a szentesi hitelszövetkezet-ben. 3-1

4-5% mellett

rendes és rendkívüli jelzálog-kölcsönöket kieszközöl, valamint a legbonyolódottabb conversiókat — szintén 4-5%-kal rendezi — gyorsan és diszkrétül minden előleg nélkül.

Herczeg Sándor. 12

Budapest, Gyár-utca 19. szám.

3-2 **Ház eladás.**

A Csongrád megyei takarékpénztár tulajdonához tartozó IV. tized 56. számú Lóvi József-féle ház; valamint IV. tized 599. számú Baranyi Sándor-ház, kedvező föltételek mellett eladó Alkut lehet tenni a Csongrád megyei takarékpénztárnál délelőtt 9-12 óra között.

Az igazgatóság.

MEGHIVÁS.

A Szentesi hitelszövetkezet 1896-ik évi szeptember hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor. Szentes városnak a Kurcán túl lévő közgyűlési termében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

a t. részvényeseket van szerencsém tisztelettel meghívni.

Szentesen, 1895. szept. 5-én.

Kiss Zsigmond,
elnök.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóságnak a hitelszövetkezet felszámolása érdekében tett eddigi eljárásáról jelentése.

2. A felszámolás iránt az igazgatóság előterjesztése és a központi takarékpénztár igazgatóságának ez irányban tett ajánlata feletti határozat hozatal.

3. Jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldöttek választása. 2-2

SZIVATTYUK MÉRLEGEK, 52-36

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdá ellen védve.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve. **W. GARVENS, Wien,**

legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hidmérlegek fából és vashól, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyártásra.

l. Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

!! ALKALMI VÉTEL !!

POLLÁK és JAKOBOVITS cég

cipő-, kalap-, úri-, női-divat- és rövidárú-raktára

Szentesen, a „Szentesi Takarékpénztár“ épületében.

Miután Szentes városból távoznunk és üzletünkkel felhagyunk, a nagyérdemű közönségnek b. figyelmébe ajánljuk raktárunk szíves megtekintését, hol a legjobb minőségű árúinkat

BEVASARLÁSI ÁRON ALÓL IS szíves rendelkezésükre bocsátjuk.

Felkérjük tehát a t. vevő közönséget, hogy ezen igazán ritka alkalmat el nem mulasztani és szükségleteiket üzletünkben beszerezni méltóztassék, minekutána vagyunk teljes tisztelettel:

POLLÁK és JAKOBOVITS.

Férfi, női és gyermek-cipők, kalapok, nyakkendők, Fehérmennyeik, ingek, gallérok, kékzölök, női ingek, háló-kabátok (corzetták), zsebkendők, csipkék, Zsinórdíszek, Hlatszerek, Escrannyók. Válltűzők (mieder), Hártsnyák, Szallagok, Rövidárúk, Szappanok, Bőröndök (koffer), Belsőárúk, Szabókellékek. Kötő- és hímző-pamutok stb.

Üzleti állványok is eladók.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Könyvjegyek
kosárméretű — 50 kottól
aranyszegélyű — 1 fittal
Jelfűlő 100 darab

Keresztelők
Ejegyzési kártyák
idősebb kiadásban

Menyegzői
Báli meghívók, Tánczrendek
Diszokmányok
Szalag-aranyozás

Diszmunkák
több színnyomásban is

RAKTÁRON:
ÜGYVEDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTÓ-
CZÉDU L Á K
JUTÁNYOS ÁRBAN

S Z Á M L Á K
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORITÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE és HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL UR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

